

Sygn. akt I C 1009/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2023r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Renata Lech

Protokolant: stażysta Agata Warzyńska

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2023r. w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa **H. M.**

przeciwko **W. S.**

o zapłatę

1. oddała powództwo;

2. przyznaje pełnomocnikowi powoda radcy prawnemu F. B. prowadzącemu Kancelarię (...) w P. wynagrodzenie w kwocie 5.400,00 zł (pięć tysięcy czterysta złotych 00/100) wraz z należnym podatkiem VAT z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi H. M. z urzędu i nakazuje wypłacenie tej kwoty ze środków Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim.

SSO Renata Lech

Sygn. akt I C 1009/22

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 5 lipca 2022r. powód H. M., reprezentowany w toku procesu przez ustanowionego z urzędu pełnomocnika radcę prawnego F. B., wystąpił o zasądzenie od pozwanej W. S. kwoty 134.135,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 marca 2022r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu powyższego żądania powód wskazał, iż przez okres ok. 18 lat pozostawał w nieformalnym związku z pozwaną. Od 2004r. zamieszkali w lokalu mieszkalnym położonym w B. przy ul. (...), będący własnością pozwanej. Przez cały okres wspólnego zamieszkiwania powód przekazywał pozwanej część środków ze swojego świadczenia emerytalnego, co łącznie uczyniło kwotę 268.270,00 zł. W ocenie powoda połowa tej kwoty to koszty związane z eksploatacją mieszkania, zaś połowa, czyli dochodzona pozwem kwota 134.135,00 zł oddana do dyspozycji pozwanej, stanowi bezpodstawne wzbogacenie. Zdaniem powoda dzięki tym funduszom pozwana wykupiła lokal mieszkalny przy ul. (...), ale uczyniła to samodzielnie bez jego wiedzy i zgody. Powód czuje się wykorzystany, gdyż jak twierdzi, zgodnie z zapewnieniami pozwanej powyższy lokal mieszkalny miał być mieszkaniem stron do końca życia. Obecnie zaś jako wiekowa i schorowana osoba został pozbawiony mieszkania i jest zmuszony zamieszkiwać w domu pomocy społecznej (k. 3-6, k. 43-44).

Pozwana W. S. nie uznała żądania pozwu, wniosła o oddalenie powództwa jako bezzasadnego. W odpowiedzi na pozew wskazała, iż środki pieniężne uzyskiwane od powoda przez cały okres ich wspólnego zamieszkiwania były na bieżąco przeznaczane na utrzymanie mieszkania oraz prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego, nie poczyniła

z nich żadnych oszczędności ani inwestycji. Lokal mieszkalny przy ul. (...) nabyła na książeczkę mieszkaniową swoje córki A. K., zaś środki na wykup tegoż mieszkania pochodziły ze spłaty z tytułu podziału majątku wspólnego z byłym mężem i zostały przyznane na mocy ugody zawartej w 2010r. przed Sądem Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (k. 71-72).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód oraz pozwana pozostawali w nieformalnym związku przez od 2004r. Od 2005r. powód bywał w lokalu mieszkalnym położonym w B. przy ul. (...) nr lokalu (...), w którym zamieszkiwała powódka, czasami nocował. Powyższy lokal mieszkalny stanowi własność powódki. W 2010r. pozwana zameldowała powoda w powyższym lokalu mieszkalnym i od tego czasu powód zamieszkał w tym mieszkaniu razem z pozwaną.

Powód ma stwierdzone zaburzenia psychiczne – schizofrenię. W okresie wspólnego zamieszkiwania stron był ok. dziesięciu razy hospitalizowany w szpitalu psychiatrycznym. Po tym, jak pozwana zameldowała powoda w zamieszkiwanym lokalu mieszkalnym, relacje pomiędzy nimi zaczęły się psuć. Powód zaczął wszczynać awantury, w czasie których groził pozwanej, znęcał się nad nią psychicznie i fizycznie. Została wobec niego wdrożona procedura Niebieskiej Karty. Z uwagi na naganne zachowanie powoda pozwana wystąpiła do Sądu z żądaniem jego eksmisji. Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2019r. wydanym przez Sąd Rejonowy w Bełchatowie w sprawie sygn. akt I Ns 541/19 powód jako sprawca przemocy w rodzinie został zobowiązany do opuszczenia przedmiotowego lokalu mieszkalnego przy ul. (...).

Powód nie opuścił mieszkania dobrowolnie. Egzekucję orzeczenia eksmisyjnego wykonał w dniu 25 listopada 2021r. komornik.

Powód miał manię kupowania, zgromadził w swoim pokoju bardzo dużo różnych rzeczy, głównie ubrań. Pozwana dopiero po wykonaniu eksmisji zobaczyła, jak ogromną ilość rzeczy zgromadził powód w zajmowanym przez siebie pokoju.

W 2010r. pozwana zachorowała na nowotwór piersi, przeszła leczenie onkologiczne, w tym chemioterapię. Leczenie było w ramach NFZ.

Pozwana przeprowadziła remont w przedmiotowym lokalu mieszkalnym przy ul. (...). Remontowana była łazienka oraz kuchnia. Koszt samej robocizny wyniósł 7.000 zł. Pozwana przeznaczyła na ten cel środki, które pozostały jej po wykupie mieszkania ze spłaty przekazanej przez byłego męża. Powód nie przekazał na remont mieszkania żadnych pieniędzy.

Koszt utrzymania przedmiotowego lokalu mieszkalnego wynosił: 500 zł czynsz, obecnie jest to kwota ponad 600 zł, 200 zł z tytułu opłat za energię elektryczną, 60-70 zł gaz. Zakup lodówki i pralki strony sfinansowały po połowie. Powód zakupił drzwi wejściowe po tym, jak podczas awantury zniszczył je.

Pieniądze przekazywane przez powoda, którymi za jego zgodą dysponowała pozwana, były na bieżąco wydawane na poczet kosztów utrzymania mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego. Z tych środków pozwana nie poczyniła żadnych oszczędności i nie przeznaczyła ich na sfinansowanie wykupu lokalu mieszkalnego.

Pozwana w tym czasie, jak i obecnie, korzysta ze wsparcia finansowego syna, który przebywa za granicą.

(dowód: zeznania pozwanej, k. 69-verte, k. 70, min. 00;24:30-00:40:03 w związku z k. 120-verte, min. 00:14:13-00:18:33, kopia postanowienia Sądu Rejonowego w Bełchatowie wydanego w sprawie I Ns 541/19, k. 85, zaświadczenie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. M. S., k. 86)

W dniu 4 listopada 2005r. pozwana zawarła z (...) Spółdzielnią Mieszkaniową w B. umowę najmu lokalu mieszkalnego położonego w B. przy ul. (...).

(dowód: kopia umowy najmu, k. 63-64)

W dniu 6 grudnia 2005r. powódka zawarła z (...) Spółdzielnią Mieszkaniową w B. umowę o ustanowienie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w B. przy ul. (...). Wkład mieszkaniowy został ustalony na kwotę 17.000 zł.

(dowód: kopia umowy o ustanowienie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego położonego, k. 60-62)

Na mocy umowy ustanowienia odrębnej własności lokalu mieszkalnego i przeniesienia własności na rzecz członka spółdzielni sporządzonej przed notariuszem W. G. 27 grudnia 2010r. Rep. A Nr 8915/2010 została ustanowiona odrębna własność zamieszkiwanego przez strony lokalu mieszkalnego i została przeniesiona własność lokalu na rzecz pozwanej W. S..

Przed zawarciem powyższej umowy pozwana spłaciła kredyt w kwocie 25.909,86 zł zaciągnięty w związku z ustanowieniem spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego.

(dowód: kopia wypisu aktu notarialnego Rep. A Nr (...), k. 55-59, potwierdzenie przyjęcia przelewu do realizacji, k. 84)

Pozwana sfinansowała nabycie lokalu mieszkalnego wynoszące ok. 30.000 zł w całości z własnych środków finansowych, częściowo z zaciągniętego przez siebie kredytu.

Pozwana uzyskała w dniu 28 listopada 2005r. środki w kwocie 12.624,24 zł ze scedowanej na nią przez córkę książeczki oszczędnościowo-mieszkaniowej.

Na mocy ugody z dnia 29 października 2010r. zawartej przed Sądem Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi pozwana oraz jej były mąż K. S. dokonali podziału majątku wspólnego. Zgodnie z zapisem pkt 3 powyższej ugody K. S. zobowiązał się do zapłaty na rzecz W. S. kwoty 60.000 zł tytułem spłaty płatnej w terminie do dnia 30 listopada 2010r.

W dniu 24 listopada 2010r. na konto pozwanej wpłynęła kwota 60.000 zł z tytułu spłaty z majątku wspólnego.

(dowód: zeznania pozwanej, k. 69-verte, k. 70, min. 00;24:30-00:40:03 w związku z k. 120-verte, min. 00:14:13-00:18:33, bankowa nota memoriałowa, k. 82)

Przez cały okres wspólnego zamieszkiwania stron powód przekazywał pozwanej środki pieniężne ze swojego świadczenia emerytalnego. Początkowo była to kwota 1.200 zł miesięcznie, a następnie 1.000 zł miesięcznie. Powód przekazywał te środki z przeznaczeniem na utrzymanie mieszkania i „na życie”.

Powód w tym czasie otrzymywał emeryturę w kwocie 2.100 zł, zaś pozwana - w kwocie 1.500 zł. Obecnie powód ma świadczenie emerytalne w kwocie 3.900 zł miesięcznie, zaś pozwana – 2.000 zł.

(dowód: zeznania powoda, k. 69verte, min. 00:07:38-00”23:33, w związku z k. 120-veret, zeznania pozwanej, k. 69-verte, k. 70, min. 00;24:30-00:40:03 w związku z k. 120-verte, min. 00:14:13-00:18:33)

Powód przekazywał te środki z przeznaczeniem na pokrywanie kosztów utrzymania, gdyż to pozwana zajmowała się prowadzeniem gospodarstwa domowego, uiszczala wszelkie opłaty, robiła zakupy. Środki te nie były przekazywane z przeznaczeniem na wykup lokalu mieszkalnego.

W ostatnim okresie zamieszkiwania powoda, po orzeczonej eksmisji, powód nie chciał przekazywać dobrowolnie pozwanej żadnych środków. Na skutek żądań pozwanej ostatecznie przekazywał po 500 zł na poczet kosztów utrzymania.

(dowód: zeznania pozwanej, k. 69-verte, k. 70, min. 00;24:30-00:40:03 w związku z k. 120-verte, min. 00:14:13-00:18:33)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Powód dochodził w niniejszym procesie od pozwanej zasądzenia kwoty 134.135,00 zł, wskazując, iż przez cały okres wspólnego zamieszkiwania przekazywał pozwanej część środków ze swojego świadczenia emerytalnego, co łącznie uczyniło kwotę 268.270,00 zł. W ocenie powoda połowa tej kwoty to koszty związane z eksploatacją mieszkania, zaś połowa, czyli dochodzona pozwem kwota 134.135,00 zł oddana do dyspozycji pozwanej, stanowi bezpodstawne wzbogacenie. Zdaniem powoda dzięki tym funduszom pozwana wykupiła lokal mieszkalny przy ul. (...), ale uczyniła to samodzielnie bez jego wiedzy i zgody. Powód czuje się wykorzystany, gdyż jak twierdzi, zgodnie z zapewnieniami pozwanej powyższy lokal mieszkalny miał być mieszkaniem stron do końca życia. Obecnie zaś jako wiekowa i schorowana osoba został pozbawiony mieszkania i jest zmuszony zamieszkiwać w domu pomocy społecznej

Podstawę prawną jak określonego roszczenia stanowi norma art. 405 i następne k.c. określająca przesłanki odpowiedzialności z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia. Jak bowiem zasadnie wskazuje pełnomocnik pozwanego, odwołując się do argumentacji zawartej w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1970r., III CZP 62/69 dokonując rozliczeń pomiędzy osobami żyjącymi w nieformalnym związku, sąd stosuje do roszczeń z tytułu nabytych wspólnie na własność lub w posiadanie nieruchomości i rzeczy ruchomych, jak też z tytułu nakładów dokonanych na te przedmioty, przepisy o zniesieniu współwłasności, natomiast do roszczeń z tytułu nakładów dokonanych przez jednego z konkubentów na przedmioty majątkowe należące do drugiej z tych osób, a wchodzące w skład wspólnego gospodarstwa – przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Zgodnie z przepisem art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do jej wydania w naturze, a gdyby to nie było możliwe do zwrotu jej wartości.

W toku niniejszego procesu powód, na którym z mocy art. 6 k.c. spoczywał ciężar dowodu, nie wykazał, aby pozwana uzyskała bez podstawy prawnej korzyść majątkową kosztem jego osoby, nie wykazał, aby poczynił nakłady na lokal mieszkalny stanowiący własność pozwanej. W świetle zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, w szczególności w świetle w pełni wiarygodnych, przekonujących zeznań pozwanej, brak jest podstaw do uznania za prawdziwe twierdzeń pozwanego, iż przekazując przez cały kilkunastoletni okres wspólnego zamieszkiwania z pozwaną środki w kwocie początkowo 1.500 zł miesięcznie, później przez 4-5 lat po 1.200 zł miesięcznie i następnie po 1.000 zł miesięcznie, przekazywał je na poczet kosztów wykupu zamieszkiwanego z pozwaną lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w B. i pozwana przeznaczyła te środki na ten cel, gdyż pobierała ona emeryturę w wysokości zaledwie 1.000 zł i nie dysponowała żadnymi innymi środkami, z których mogła sfinansować nabycie lokalu. Pozwana w sposób nie budzący żadnych wątpliwości wyjaśniła i udowodniła pochodzenie środków finansowych przeznaczonych na wykupienie lokalu mieszkalnego. Wskazała, iż sfinansowała koszty nabycia lokalu mieszkalnego wynoszące ok. 30.000 zł w całości z własnych środków finansowych, częściowo z zaciągniętego przez siebie kredytu. Pozwana uzyskała w dniu 28 listopada 2005r. środki w kwocie 12.624,24 zł ze sędowanej na nią przez córkę książeczki oszczędnościowo-mieszkaniowej. Na mocy ugody z dnia 29 października 2010r. zawartej przed Sądem Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi pozwana oraz jej były mąż K. S. dokonali podziału majątku wspólnego. Zgodnie z zapisem pkt 3 powyższej ugody K. S. zobowiązał się do zapłaty na rzecz W. S. kwoty 60.000 zł tytułem spłaty płatnej w terminie do dnia 30 listopada 2010r. W dniu 24 listopada 2010r. na konto pozwanej wpłynęła kwota 60.000 zł z tytułu spłaty z majątku wspólnego.

Wobec powyższego brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania prawdziwości twierdzeń powoda, iż z przekazanej pozwanej przez cały okres pozostawania w nieformalnym związku kwoty 268.270 zł, połowę z tej kwoty, tj. 134.135,00 zł pozwana zaoszczędziła i w części przeznaczyła na wykup lokalu mieszkalnego.

Z uwagi na jaskrawą sprzeczność z w pełni wiarygodnymi zeznaniami pozwanej Sąd nie podzielił twierdzeń powoda, iż przekazywał środki po 1.500 zł miesięcznie, później po 1.200 zł a następnie po 1.000 zł miesięcznie. Z przekonującej relacji pozwanej wynika bowiem, iż powód, przez cały okres wspólnego zamieszkiwania stron powód przekazywał pozwanej środki pieniężne ze swojego świadczenia emerytalnego, ale w niższej wysokości. Początkowo przez krótki okres była to kwota 1.200 zł miesięcznie, a następnie 1.000 zł miesięcznie. Powód przekazywał te środki z przeznaczeniem na utrzymanie mieszkania i „na życie”. Powód przekazywał te środki z przeznaczeniem na pokrywanie kosztów utrzymania, gdyż to pozwana zajmowała się prowadzeniem gospodarstwa domowego, uiszczając wszelkie opłaty, robiła zakupy. Środki te nie były przekazywane z przeznaczeniem na wykup lokalu mieszkalnego. W ostatnim okresie zamieszkiwania powoda, po orzeczonej eksmisji, powód nie chciał przekazywać dobrowolnie pozwanej żadnych środków. Na skutek żądań pozwanej ostatecznie przekazywał po 500 zł na poczet kosztów utrzymania. Powód nie wykazał także, aby finansował remont w przedmiotowym lokalu mieszkalnym, pozwana zaprzeczyła temu i wyjaśniła, iż koszty remontu pokryła z własnych środków. Pozwana przekonująco wyjaśniła także, iż środki finansowe przekazywane przez powoda przez cały okres pozostawania stron w nieformalnym związku zostały w całości wykorzystane na pokrycie kosztów utrzymania wspólnie zamieszkiwanego lokalu mieszkalnego oraz na prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo jako nie znajdujące prawnego ani faktycznego uzasadnienia. Powód nie wykazał bowiem w żadnym zakresie w toku niniejszego procesu, aby poniósł nakłady na lokal mieszkalny należący do pozwanej, co uzasadniałoby jego roszczenie o rozliczenie z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia.

Na podstawie § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych Sąd przyznał pełnomocnikowi powoda wynagrodzenie w kwocie 5.400 zł wraz z należnym podatkiem VAT z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu i nakazał wypłacenie tej kwoty ze środków Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim.

SSO Renata Lech

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.

SSO Renata Lech